

Bruksela, 7 maja 2024 r.
(OR. en)

9639/24

DEVGEN 70
ACP 47
RELEX 626
CLIMA 189
SUSTDEV 60
NDICI 12
FIN 435

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	7 maja 2024 r.
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	7983/24
Dotyczy:	Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 04/2023 dotyczące światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu + – Konkluzje Rady (7 maja 2024 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady dotyczące sprawozdania specjalnego nr 04/2023 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczące światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu (+), przyjęte przez Radę na jej 4021. posiedzeniu, które odbyło się 7 maja 2024 r.

**Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 04/2023 dotyczące
światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu +**

Konkluzje Rady

1. Rada z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 04/2023 dotyczące światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu +.
2. Rada potwierdza zobowiązanie UE do wspierania wszystkich osób znajdujących się w trudnej sytuacji, nie pozostawiając nikogo w tyle, oraz do wzmocnienia istniejącej, udzielanej krajom rozwijającym się pomocy w przygotowaniu się na skutki zmiany klimatu i reagowania na nie, zwłaszcza poprzez zapewnianie odporności i budowanie zdolności, a także działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu. W tym kontekście Rada uznaje, że kraje najsłabiej rozwinięte oraz małe rozwijające się państwa wyspiarskie w najmniejszym stopniu przyczyniają się do emisji gazów cieplarnianych, ale najbardziej odczuwają skutki zmiany klimatu.
3. Rada potwierdza zobowiązanie UE do podjęcia zdecydowanych i stanowczych działań na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych netto i przywołuje zobowiązanie podjęte przez UE i jej państwa członkowskie dotyczące tego, by jak najszybszej i w okresie do 2025 r. zrealizować cel polegający na wspólnym mobilizowaniu z różnych źródeł 100 mld USD rocznie na finansowanie działań związanych z klimatem, i oczekuje, że cel ten zostanie zrealizowany w 2023 r. Rada potwierdza swoje zobowiązanie, aby zareagować na wyrażony w pakcie klimatycznym z Glasgow apel do krajów rozwiniętych będących stronami paktu o co najmniej podwojenie – do 2025 r. w porównaniu z 2019 r. – zbiorowej kwoty środków finansowych przekazywanych krajom rozwijającym się na przystosowanie się do zmiany klimatu.
4. Rada przypomina również, że UE, jej państwa członkowskie i Europejski Bank Inwestycyjny wspólnie wnoszą największy wkład w publiczne finansowanie działań związanych ze zmianą klimatu na świecie – 23,04 mld EUR w 2021 r., i podkreśla, że ponad 50 % wkładu przeznaczono na przystosowanie się do zmiany klimatu lub działania przekrojowe.

5. W tym kontekście Rada podkreśla, że w ramach wysiłków na rzecz zwiększenia poziomu finansowania działań związanych ze zmianą klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem przystosowania się do niej, w latach 2007–2020 UE przekazała 729 mln EUR za pośrednictwem inicjatywy światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu +.
6. Rada podkreśla, że UE zdecydowanie popiera porozumienie paryskie, Agendę ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i jej cel zrównoważonego rozwoju nr 13: „podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom”, i uznaje światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu + za jeden z instrumentów, za pomocą których w przeszłości realizowano taki cel. Rada ponawia również swój apel o skuteczne wdrożenie globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu oraz o wsparcie dla wdrażania ram z Sendai dotyczących ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych.
7. Rada dostrzega pewne ograniczenia globalnych inicjatyw, takich jak światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu +, co wskazał Europejski Trybunał Obrachunkowy. Jednocześnie podkreśla, że wnioski wyciągnięte z realizacji takich inicjatyw odegrały zasadniczą rolę w opracowaniu nowego podejścia do działań w dziedzinie klimatu ustanowionego w instrumencie ISWMR – „Globalny wymiar Europy”, z ambitnym celem wydatkowania 30 % środków na cele klimatyczne, a także w dążeniu do ukierunkowania znaczących zasobów na inicjatywy związane z klimatem za pośrednictwem programów geograficznych wspierających zewnętrzny wymiar Europejskiego Zielonego Ładu i strategii *Global Gateway*.
8. Rada z zadowoleniem przyjmuje ustalenia Trybunału, w szczególności ustalenia dotyczące potrzeby zwiększenia skuteczności działań w dziedzinie klimatu prowadzonych w terenie poprzez zachowanie delikatnej równowagi między osiąganymi rezultatami a ich kosztami przewidzianymi w budżecie, a także ustalenia dotyczące niedociągnięć w procesie zwiększania skali działań przystosowawczych poczynwszy od etapu pilotażowego i etapu budowania zdolności. W tym aspekcie Rada uznaje w szczególności zalecenie Trybunału, aby dążyć do większej równowagi pomiędzy budowaniem zdolności a innymi działaniami – w przypadku kontynuacji działalności – w celu zwiększenia skali konkretnych działań w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, które dotrą do większej liczby osób bezpośrednio dotkniętych skutkami tej zmiany. W tym względzie Rada podkreśla również, że działania przystosowawcze powinny koncentrować się na budowaniu zdolności społeczności i instytucji w oparciu o wiedzę lokalną i rdzenną oraz wiedzę naukową.

9. Rada przyjmuje do wiadomości w szczególności ustalenie Trybunału, zgodnie z którym światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu + nie koncentrował się w wystarczającym stopniu na potrzebach osób najbardziej odczuwających skutki zmiany klimatu, zwłaszcza najuboższych gospodarstw domowych i kobiet. W związku z tym Rada podkreśla, jak ważne jest stałe mierzenie wpływu i wyników finansowanych przez UE działań w dziedzinie klimatu w krajach partnerskich za pomocą solidnego systemu monitorowania i oceny, i wzywa Komisję do wyboru odpowiednich wskaźników oraz określenia poziomów bazowych i wartości docelowych służących do pomiaru wyników działań, w tym poprzez pełne wykorzystanie w tym celu systemu monitorowania wyników programu „Globalny wymiar Europy”.
10. Rada uznaje znaczenie przyciągnięcia dodatkowych środków finansowych od państw członkowskich, sektora prywatnego i innych darczyńców, w tym za pośrednictwem nietradycyjnych źródeł i innowacyjnych mechanizmów finansowania, w celu realizacji w terenie transformacyjnych działań w dziedzinie klimatu. Jednocześnie Rada podkreśla, że dyplomacja klimatyczna i energetyczna należą do kluczowych elementów polityki zagranicznej UE oraz że UE jest zdecydowana nawiązywać kontakty i współpracować z partnerami na całym świecie w celu wspierania osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, w szczególności w krajach najsłabiej rozwiniętych i małych rozwijających się państwach wyspiarskich, w przystosowywaniu się do skutków zmiany klimatu. Rada akcentuje podejście „Drużyna Europy” do działań zewnętrznych zapewniające solidne ramy tworzenia konstruktywnych i równych partnerstw, a ponadto zaznacza potrzebę wspólnego informowania i podnoszenia wiedzy na temat podejścia „Drużyna Europy”.
11. Rada zaznacza również, że działania w dziedzinie klimatu powinny w bardziej systematyczny sposób uwzględniać równouprawnienie płci oraz prawa i potrzeby kobiet i dziewcząt, ponieważ są one nieproporcjonalnie bardziej dotknięte skutkami zmiany klimatu, a jednocześnie są głównymi użytkownikami i zarządcami zasobów naturalnych. W tym względzie Rada przyjmuje do wiadomości ambitne cele w zakresie równouprawnienia płci zawarte w ISWMR – „Globalny wymiar Europy”, według którego jednym z głównych lub znaczących celów co najmniej 85 % nowych realizowanych działań powinno być równouprawnienie płci, a także przyjmuje do wiadomości fakt, że Komisja zamierza wdrożyć odpowiednie zalecenia Trybunału. W tym kontekście Rada odnotowuje również cele instytucjonalne i strategiczne określone w trzecim unijnym planie działania w sprawie równości płci (GAP III) – „Ambitny program na rzecz równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji kobiet w działaniach zewnętrznych UE”, który z aprobatą przyjęto w konkluzjach prezydencji. Rada przypomina o swoim zobowiązaniu do wspierania pełnego, równego, skutecznego i znaczącego uczestnictwa kobiet i młodzieży, z całą ich różnorodnością, m.in. we wszystkich sferach życia publicznego i politycznego, zgodnie z planem działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024.

12. Rada popiera apel o skupienie się przy realizacji globalnych inicjatyw na najuboższych gospodarstwach domowych i z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, aby stosować się do tej zasady w ramach działań planowanych przez Komisję w celu zaradzenia strukturalnym słabościom i nierównościami. Rada wzywa służby Komisji i ESDZ, by finansując działania w dziedzinie zmiany klimatu w krajach rozwijających się, wyznaczyły ambitne cele dla każdego działania w odniesieniu do odsetka kobiet i dziewcząt bezpośrednio korzystających z tych działań i informowały o realizacji tych celów, a także by w większym stopniu koncentrowały się na najuboższych gospodarstwach domowych, z uwzględnieniem kontekstu w każdym kraju.
13. Rada odnotowuje w szczególności zalecenia Trybunału dotyczące uwzględnienia wniosków wyciągniętych z doświadczeń w ramach światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu + w przyszłych inicjatywach globalnych, w tym we wdrażaniu celu klimatycznego ISWMR – „Globalny wymiar Europy”. W tym zakresie Rada wzywa służby Komisji oraz ESDZ, by:
- regularnie dokonywały przeglądu celów i zmieniały je, jeśli w trakcie realizacji okaże się, że nie jest dostępne wystarczające finansowanie;
 - strategicznie przydzielają środki finansowe poprzez zastosowanie obiektywnych kryteriów, które uwzględniają również wsparcie finansowe dla tego samego sektora otrzymywane przez kraje partnerskie z innych źródeł;
 - systematycznie analizowały i dokumentowały przewidziane w budżecie koszty działań w celu zapewnienia, aby były rozsądne, oraz w celu uniknięcia nakładania się instrumentów wsparcia i strumieni finansowania;
 - promowały ogólną świadomość takich inicjatyw poprzez działania komunikacyjne, w tym wspólne misje, skierowane do krajów beneficjentów i potencjalnych darczyńców, w ramach podejścia „Drużyna Europy”.